

Fiyatı: 5 Kuruş

SİYASİ SABAH GAZETESİ

Yıl: 1—Sayı: 46

Bizim Çarpıştığımız Düşmanlar

Bütün Dünya Birbirini İlmhaya Çalışırken, Biz Şimen-
diferlerimize Geçit Almak İçin Dağlarla, Liman
Yapmak İçin Denizlerle, Tahriplerine Nihayet Ver-
mek Ve Gizledikleri Feyiz Ve Kuvveti Ellerinden Al-
mak İçin Su Kuvvetleriyle Muharebe Halindeyiz.

Yazan: Ahmet Emin YALMAN

İnsanların aklı olsaydı, birbi-
rini vurarak, öldürerek za-
fer sahibi olmağa çalışacak yerde
tabiatla olan mücadelelerde za-
fer kazanmağa bakarlardı. Halka
daha çok refah, daha çok bilgi,
daha çok sağlık vermek mücade-
lesinden zaferle çıkmayı en bü-
yük gaye bilirlerdi. Kendi kin ve
nefretlerine, kendi dar ihtirasla-
rına galebe ederek barış, sevgi,
emniyet, ferahlık kurmayı en bü-
yük zafer sayarlardı.

Başka memleketlerin insanla-
rının aklı yok, fakat bizim var.
Çok acı tecrübeler pahasına o-
larak aklımız başına gelmiştir.
İçeriden emniyet tedbirlerini
aldıktan sonra bütün dikkatimizi,
bütün enerjilerimizi tabiatla olan
mücadelemiz üzerinde topluyo-
ruz.

Tabiatla mücadele bakımın-
dan karşımızda gördüğümüz düş-
manlar, şimendifersizlik, yolsuz-
luk, limansızlık, suların türlü tür-
lü tahriplerine karşı çaresizlik gi-
bi şeylerdir.

Bu düşmanlarla mücadeleye
geç başlanmasa yüzünden neler
kaybettığımızı ve kısmen hâlâ
kaybetmekte olduğumuzu hesap
edersek dehşete düşeriz.

Yalnız Munzur dağları tara-
fındaki isyanları bastırmak için
devlet oraları 116 defa ordu
göndermiştir. Oturup şöyle bir
hesap edin: Bu 116 defanın fa-
salalarında Dersim halkı ne ka-
dar yağmacılık ve tahrip yapmış-
lardır ki fenalığı kuvvetle bastır-
mak ihtiyacı duyulmuştur? Sonra
bu 116 dahili sefer ne kadar mal
ve cana mal olmuştur?

Bütün bu teşebbüslerin kat'i ne-
tice verememesinin sebebi şimen-
difersizlik ve yolsuzluktur. Yalnız
Dersim yüzünden heba olan pa-
ralar bir araya gelse bununla ne
kadar şimendifer ve yol yapılır-
dı!

Sonra liman... Karadenizde
liman olmaması yüzünden batan
vapur, gemi ve motorları, ziya-
na uğrayan mal ve canları hesap
edersek bunlarla bütün Karade-
niz limanlarını kaç defa yapar-
dık!

Su kuvvetlerini sahipsiz bırak-
mak yüzünden seller, kaç milyon
Türk çiftçisinin uzun emekleri-
nin rıyasulünü yok etti? Kendi
haline bırakılan bataklıklar yü-
zünden ne kadar sıtma çıktı ve
ne kadar Türk enerjisi kemirildi?
Bir taraftan da sahipsiz duran su-
lardan istifade edememek yüzün-
den ne kadar kuraklık oldu, ne
kadar mahsul ziyana uğradı?

Bütün bu sahipsizlik devam et-
ti, çünkü eski hükümetler, şahsi
menfaat ve ihtiras temeli üzerine
kurulmuştu, bir de memleketin
batacığına inanan yabancı miras-
çılar bu ölümlü yaklaşırmak için
aramıza sayısız beşinci kollar sok-
muşlardı.

Bugünkü Türk idaresini eski-
lerden ayıran vasıflar şunlardır:
Kendimizi evimizin, tam sahibi
mevkiinde görmek, kendi yarat-
ma kudretimize inanmak, düş-
man saydığımız noksanlar üzeri-
ne cesaretle ve tam kuvvetle atı-
labilmek...

Son Ankaraya gelişimde şunu
iyye anlamağa kendimce karar
verdim: Dünya filân ve filân
cephede birbirinin başına ölüm
ve harabi yağdırırken, biz kendi
câmit düşmanlarımızla olan mü-
cadelemizde ne dereceye kadar
muvaffak olduk? Neler yaptık?
Daha fazlasını yapmak için karşı-
mızda ne gibi engeller var?

Talihim iyi gitti. Trende nafia
müştâri B. Hüsnü Kortelet rast-
geldim. Tabiatı kendimize ben-
detmek için giriştiğimiz büyük
mücadele hakkında kendisinin
en taze cephe havadisini aldım.
Sonra Ankarada Nafia Vekâletine
gittim. Vekil General Ali Fuat
Cebesoydan malûmat istedim.
Usulle çalışır bir devlet adamı

sisfatile önüne kitaplar, risaleler
yığı ve dedi ki:

— İstediyiniz malûmatın hep-
si burada yazılı... Bunların hari-
cinde sualleriniz var mı?

Vardı. Sordum, cevaplar al-
dım. Bunların hepsini birleştirir-
rek bugüne kadar câmit düşman-
larımızla nasıl çarpıştığımızı,
onların elinden neler aldığımızı
ve daha ileri gitmek için ne gibi
meselerle karşısında bulunduğum-
uzu bir, iki yazıda anlatmağa
çalışacağım.

Bütün dünya Azrailin ülkesi
haline gelmiş iken, bizim şimen-
diferlerimiz için dağları yararak
geçit aramak, liman hazırlamak,
bataklık kurutmak, arazi sulamak
yolunda bir harbe giriştiğimizden
ve bu harpte adım adım zafer ka-
zandığımızdan bahsetmek en bü-
yük bir hazırdır.

Bulgar Kralı Boris

Bulgar Kralının Yıldönümü

Kral Boris, 22 Sene
Evvel Tahta Çıkmıştı

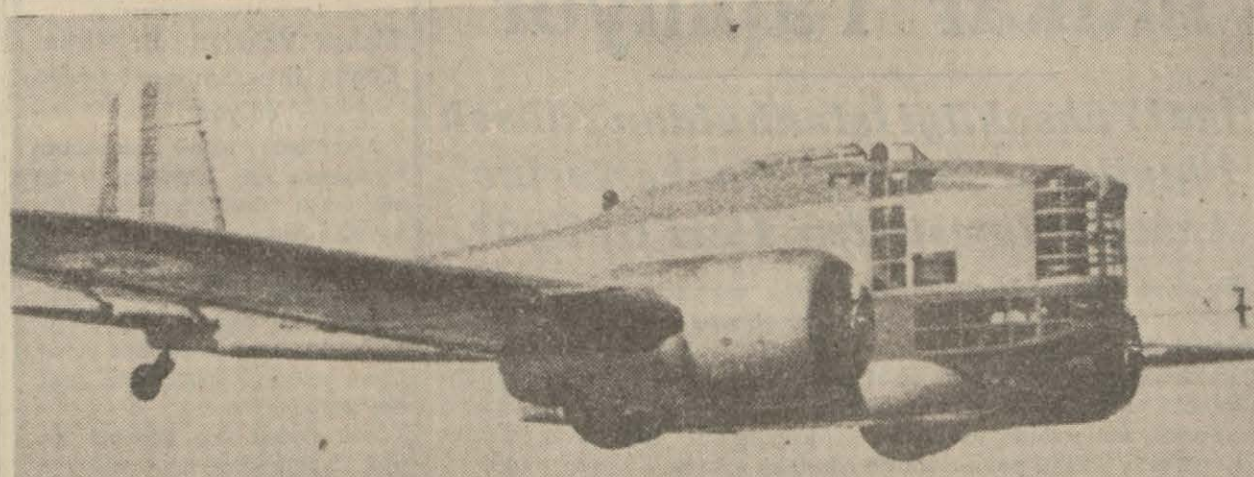
22 sene evvel Cihan Harbinin
zoraki mütarekesi olurken Kral
Ferdinand, yanlış bir yol tuttuğu-
nu itirafı makâmında tahtını bir-
rakmış, yerine genç oğlu Boris
geçmiştir.

Kral Boris 22 sene müddet
Balkanlarda şahsan sükün ve itid-
dal cereyanını temsil etmiş, Nöy-
yi sülhünün baskısı altında ifrata
kaçmağa meyleden her türlü gi-
dişlere karşı durmuştur. Haksız-
lığın günün birinde gönül risalesi
halledileceğine kani olduğu için
Bulgaristanla komşularının arası-
nı düzeltmeğe sabır ve sükûnetle
çalışmıştır.

Bugün cihan hâdiselerinin te-
sirile Balkan memleketleri ecebî
tesirlerine maruz bulunuyorlar.
Hattâ Balkanlık fikrinin iflâs et-
tiğini zannedenler de vardır. Biz
bunun aksine kanîiz. Balkanlık
fikrinde asıl gaye, Balkan mem-
leketlerinin istiklâlini ecebî te-
sirlerden korumaktır. Bugün ge-
çirilen acı tecrübeler, bu fikrin
ne kadar doğru olduğunu göste-
ren ağır bir imtihandır. Hiç şüp-
hemiz yoktur ki normal şartlar
yerine gelince Balkanlık fikri
yeni bir şekilde parlayacak ve
Kral Borisin itimatı uyandırır bir
şekilde temsil ettiği Bulgaristan bu
mihnet görmüş aile içinde tabîi
yerini alacaktır.

Yaz Saati

Ankara, 2 (A.A.) — İcra Ve-
killeri Heyetince alınan karar
mucibince 5 Birinciteşrin 1940 1
6 Birinciteşrin 1940 a bağliyan
gece saat 24 den itibaren yaz sa-
atine nihayet verilecek ve bütün
memleket içinde saatler, bir saat
geri alınacaktır.

Meçhul bir semte giden Fransız bombardıman tayyarelerinden biri

BİRLEŞİK AMERİKA İLKBAHARDA HARBE GİRECEK

Almanya, Harbin
Uzun Süreceğini
Takdir Etmiş

Vaşington, 2 (A.A.) — Mihver dev-
letlerinin Japonya ile birleşmesi, şim-
diye kadar vukubulan hâdiselerin
hepsinden fazla Birleşik Amerikayı
harbe girmeye yaklaştırmış gibi gö-
rünmektedir. Vaşingtonda ve hattâ
infiltratçı mahafilde, ilkbaharda Birle-
şik Amerikanın belli de harbe gire-
ceği kanaati gittikçe daha fazla vü-
cut bulmaktadır. Hattâ dün Vaşing-
tonda çıkan Star-Post gazetesi nisan
ayını bile zikretmiştir. Bu gazete ay-
nı zamanda İngiltere harbi kaybet-
tiği takdirde Birleşik Amerikanın ka-
lacığı münferit vaziyeti işaret eder-
rek, Japonyanın mihver devletlerine
iltihak etmiş olmasının şimdiye ka-
dar muvaffakiyetle tatbik edilmekte
olan totaliter ve tehditçi politikanın
inşaf ettiğini göstermekte olduğu-
nu da ilâve etmektedir.

Gazete yazısına şöyle devam edi-
yor:

Fakat bugünkü vaziyette bu plânın
tahakkuk etmesine müsaade edeme-
yiz. Vakayı karşısında gözlerimizi
kırpmıyorduk hiçbir fayda elde e-
dilemez. Hazırladığımız sülh için de-
ğil harp içindir. Sülh esasları üzeri-
ne silâhlamak gibi tehlikeli bir iş-
ten ne kadar çabuk sarfınazar ede-
rek harp esası üzerine hazırlanmaya
başlarsak bizim için o kadar iyi olur.
Bazı infiltratörler Birleşik Ameri-
kanın harbe girmesini bir zaman
mesesi gibi telâkki etmeye başla-
mışlardır. Diğer bir infiltratör grupu
yabancı gazetecilere şu beyanatta
bulunmuştur:

«Birleşik Amerika harbe girecek-
tir. Halk bunu arzu eder gibi görün-
mektedir.»

Bazı Amerikalılarla çok samimi
görüşen iyi malûmat alan Almanlar,
üç tarafı paktın imzasından henüz
dört gün evvel, Almanyanın Japon-
yayı şarkın petrol, kalay ve kauçuk
kaynaklarından kaçak tutmayı arzu
etmekte olduğunu söylemişlerdir. Ay-
nı Almanlar bu ani değişikliği üç se-
bebe atfetmektedirler:

- 1 — Almanya harbin uzun sürece-
ğini takdir etmiştir.
- 2 — Almanya, Birleşik Amerikada
Roosevelt'in tekrar intihap edilme-
sinin arzu edildiğini anlamıştır.
- 3 — Japonyanın mihver devletle-
rine iltihak etmesinin, belki de Bir-
leşik Amerikayı Avrupa harbinden
uzaklaştıracak kanaati.

Vaşington'un diplomatik ve sair
mahafilde tahmin edildiğine göre,
Almanya Japonyayı paktı imza et-
meye ikna etmek için Hindistanın
şarkında eline geçireceği yerleri mu-
hafaza etmesine müsaade etmiştir.

Votlar

Sihhi Mahzur Yok mu?

Nakil vasıtalarımızda istiap
haddi diye bir şey yoktur. Her-
kes, her yere alabildiğine do-
lar; birbirini ezer ve umurun
hayatını tehlikeye bile sokar.
Ses eden olmaz. Olsa da din-
lenmez.

Lâkin halkın böyle iskarça
gibi tramvaylarla, birbirine ya-
pışmış bir halde seyahat etme-
sine sihiye müdürlüğü ve hif-
zissihhat kaideleri ne der? Sey-
rüseferce, yolcularca ve ta-
şın vasıtalarının bağlı olduğu
idarelerce buna ses çıkarılma-
sa bile sihiye teşkilâtımız, fen
ve âmme sıhhati bakımından
bunda bir mahzur görmüyor mu?

Askerî Vaziyet

Yazan: Emekli Albay
Mecit SAKMAR

Almanların istila hazırlıkları,
ciddi bir teşebbüs olmayıp bir
blöf mahiyetinde bulunsu dahi bu
teşebbüslü büyük ve mühim bir
fayda temin etmektedirler.

O da, İngiliz bombardıman kuv-
vetlerinin mühim bir kısmını, iş-
gal altındaki limanlar üzerine cel-
bederek Almanyanın uğruyaçağı
tahribatın derecesini azaltmaya
muvaffak olmaktadır.

İstila teşebbüsü olmasaydı bü-
tün İngiliz hava kuvvetleri Al-
manya üzerine yüklenmiş buluna-
caktı.

Buna rağmen, bir haftadanberi
fasılaz bir surette Almanya da-
hiline yapılmakta olan İngiliz
hücumları gittikçe şiddetlenmek-
te ve genişlemektedir. Almanların
dahi gece hücumlarını, yalnız Lon-
draya hasretmiyerek bombardı-
man sahasını büyütmede olduk-
ları görünüyor.

Adeta, Alman hava kuvvetleri-
nin, İngiliz aktif ve bilhassa pa-
sif müdafaaile ciddi bir muharebe-
ye tutuşmuş olduğunu söylemek
bile, bir bakımdan doğru olur.

Çünkü her türlü hasarın onarı-
lması halkın ızdırplarının azaltıl-
ması pasif korumanın çerçevesi
dahilindedir. İşte bu sebeptendir ki,
İngilterede pasif koruma çok ge-
niş bir mahiyet alarak ve tama-
men ayrı bir ordu halini itlisap
ederek faaliyete konulmuş bulun-
maktadır.

İtalyanların Suriyedeki 300-500
kadar Fransız tayyaresinin harp
sonuna kadar on iki adalardaki
muhafaza edilmiş hakındaki tek-
lifleri, Mısır seferinde hava kuv-
vetlerinin oynayacağı rolün bü-
yük ehemmiyetini gösteren kuv-
vetli bir isarettir. İtalyanların kor-
kusunun Suriyedeki diğer silâh-
lardan ziyade tayyareler üzerinde
toplantılmış olduğunu göstermekte-
dir.

Vişî HÜKÜMETİNE İTİMATSIZLIK ARTIYOR

Lâval Kabinesinin
Yakında Sukut
Edeceği Kanaati Var

Zurich, 2 (A.A.) — Reuter:
Bernde çıkan Bund gazetesi,
işgal altında bulunmayan Fransa-
daki halkın hissiyatından bahse-
derek, Marçal Peten'e olan ima-
nın artık kırıldığını ve diktatör
Laval'e karşı duyulan infiali yaz-
maktadır.

Makale şöyle devam etmekte-
dir:

«Alman talimatına riayet et-
mek mecburiyetinde bulunan Vişî
hükûmetine, halktan görmediği
müzaheretle telâfi etmek için kato-
lik kilisesine istinat etmektedir.
Fakat bozguncu rejime iltihak
ederek olursa, bu kilise de nüfu-
zunu kaybedecektir. Laval'e sa-
dik kalan ve Flandin ve Bonnet
gibi eşhastan mürekkep olan kü-
çük bir grup, matbuatın büyük
bir kısmını kontrol etmektedir.
Fakat halkın, efkârı umumiye
tercüman olmanın kontrol altın-
daki matbuata itimatı kalmamı-
ştır.»

Makale muharririnin intibala-
rına göre De Gaulle'in hareketi
halkın mahdud bir kısmına tesir
(Devamı: Sa. 4, Sü. 5 te)

500 FRANSIZ Tayyaresi Meçhul BİR SEMTE GİTMİŞ

Suriyedeki Beş
İtalyan Generali
Geri Çağırıldı

Londra, 2 (A.A.) — Mihve-
rin plânlarını yazısında bahis
mevzuu eden Times gazetesinin
Kahire muhabiri diyor ki:

Suriyenin teslim şartlarını mü-
zakere etmek üzere Mussolininin
ilk gönderdiği beş general göz-
den düşerek geri çağırılmışlardır.
Generalleri Romaya dönmüşler-
dir. Bu generallerin yaptıkları
taleplerin hepsi ya avutma hare-
ketleri veya kat'i red cevapları ile
karşılanmışlardır. 500 tayyarelik
bir Fransız hava kuvvetinin tes-
limini istedikleri zaman bu tay-
yareler orta şarkta meçhul bir
semte hareket etmiş, sair tayya-
reler de Lübnan hükûmetine sa-
tılmış bulunuyorlardı.

Hava üslerine gelince, Suriye
Fransız Fevkalâde Komiseri
Puaux, bunların Lübnan arazisin-
de bulunduklarını ve manda hü-
kûmleri mucibince bunlara el at-
tılamayacağını bildirmiştir.

Bunun üzerine İtalyan general-
leri ordunun harpten evvelki
mevduunda yani 40 bin kişiye ir-
ca hususunda ısrar etmişlerse de
Fransızlar halihazır vaziyette or-
du mevcudunun indirilmesinin
Suriyeyi müdafaaasız bırakacağını
iddia etmişlerdir.

Bu beş generalin yerine İtal-
yanlar yeni muahhaslar tayin et-
mişlerdir. Bunlar arasında daha
dirayetle müzakereleri idare eden
muhtelif siviller vardır. Son İtal-
yan talepleri Fransız ordusunu
içinden bozmak ve mihverin Ak-
deniz siyaseti plânlarının inşaf
edilmesini için vakit kazanmak
üzere zahiren tadil edilmişlerdir.

İzmirde Zelzele

İzmir, 2 (Hususi Muhabirimiz-
den) — İzmir vilâyeti dahilinde Di-
kili, Bergama ve Foça'da şiddetli
zelzeleler artmıştır. Gece 8.30 da Di-
kili, Bergama ve Foça'da 41 saniye
devam eden bir zelzele olmuştur.
Zelzele halkı korkuya sevk etmiştir.

Romanya İle Ticaret Anlaşması Vekiller Heyetine Verildi

Çekoslovak Anlaşmasının Tasfiyesi,
Şimal Memleketlerle
Ticaretimizin İnkişafı Kararlaştı

Ankara, 2 (Telefonla) — Roman-
ya ile yapılan ticaret muahdesi Ve-
killeri Heyetinin tasvibine arz edilmiş-
tir.

Ticaret Vekâleti anlaşmanın tas-
vibini müteakip tatbikat ve teferrü-
ata ait hazırlamaya başladığı karar-
ları alakadarlara bildirecektir.

Diğer taraftan yeni anlaşmanın tas-
vibini müteakip tatbikat ve teferrü-
ata ait hazırlamaya başladığı karar-
ları alakadarlara bildirecektir.

Ankara, 2 (Telefonla) — Skandi-
navya memleketleriyle ticari münase-
betimizin inkişafı için Ticaret Vekâ-
leti bazı yeni kararlar almış ve dış
ticaret raporlarından Natuk Ziya-
ya icap eden direktifleri vermiştir.
Natuk Ziya İsveç hareket etmiş-
tir.

Ankara, 2 (Telefonla) — Çekos-
lovakya ile yapılmış olan ticaret ve
kiling anlaşmasının tasfiyesi karar-
laşmıştır. Şimdiye kadar kiling yo-
luyla ihraç olunan emtia yolları em-
tia ithal suretile tasfiye olunacak-
tır.

Ankara, 2 (Telefonla) — Çekos-
lovakya ile yapılmış olan ticaret ve
kiling anlaşmasının tasfiyesi karar-
laşmıştır. Şimdiye kadar kiling yo-
luyla ihraç olunan emtia yolları em-
tia ithal suretile tasfiye olunacak-
tır.

Ankara, 2 (Telefonla) — Çekos-
lovakya ile yapılmış olan ticaret ve
kiling anlaşmasının tasfiyesi karar-
laşmıştır. Şimdiye kadar kiling yo-
luyla ihraç olunan emtia yolları em-
tia ithal suretile tasfiye olunacak-
tır.

Başvekil Hatayda Sevgi ile Karşılandı

Başvekil, Hataylılara Milli Şefin
Selâmlarını ve Yakında Hatayı
Şereflendireceklerini Bildirdi

Başvekilimiz Doktor Refik Saydam
refakatinde Ticaret Vekili Nazmi
Topçuoğlu olduğu halde dün saat 15
de, Hatay vilâyeti hududu olan Er-
zinden geçmişler ve burada, Hatay
valisi Şükrü Sökmenler, komutan
Şükrü Kanatır tarafından karşılan-
mış ve bir kupa asker selâm resmini
ifa etmiştir. İstasyonu dolduran halk,
Başvekilimizi alkışlamış ve uğurla-
mıştır.

Başvekilimizi hâmil olan tren saat
17 de İskenderuna vassıl olmuştur.
Halkın hararetili alkışları arasında
vagonlarından inen Başvekilimiz,
yolda dizilen mekteplileri ve gençlik
teşkilatı mensuplarını teftiş ve ken-
dilerine iltifat etmişlerdir.

Başvekilimize, muhtelif teşekkül-
ler nâmına birçok buketler verilmiş-
tir. Doktor Refik Saydam, komutan
Şükrü Kanatırın evinde bir müddet
istirahat ettikten sonra otomobil ile
Antakya'ya hareket etmişlerdir.

Antakya, 2 (Hususi muhabirimiz-
den telefonla) — Başvekil Refik
Saydam refakatinde Ticaret Vekili,
hususi kalem müdürü ve yaverleri
olduğu halde şehrimizi şereflendir-
mişlerdir.

Şehir methalinden belediye ka-
dar bütün yolları, meydanları doldu-
ran binlerce Hatay'lının coşkun al-
kış ve sevgi tezahürleri arasında yü-
rüten Başvekilimiz belediye önünde
Hatay'lılara hitap etmiş ve demiştir
ki:

Sayın Hatay'lılar,
«Ankaradan ayrılmaya zaman az-
ız Millî Şefimiz Büyük Reisiçimhu-
rumuz İnönü size muhabbet ve selâm

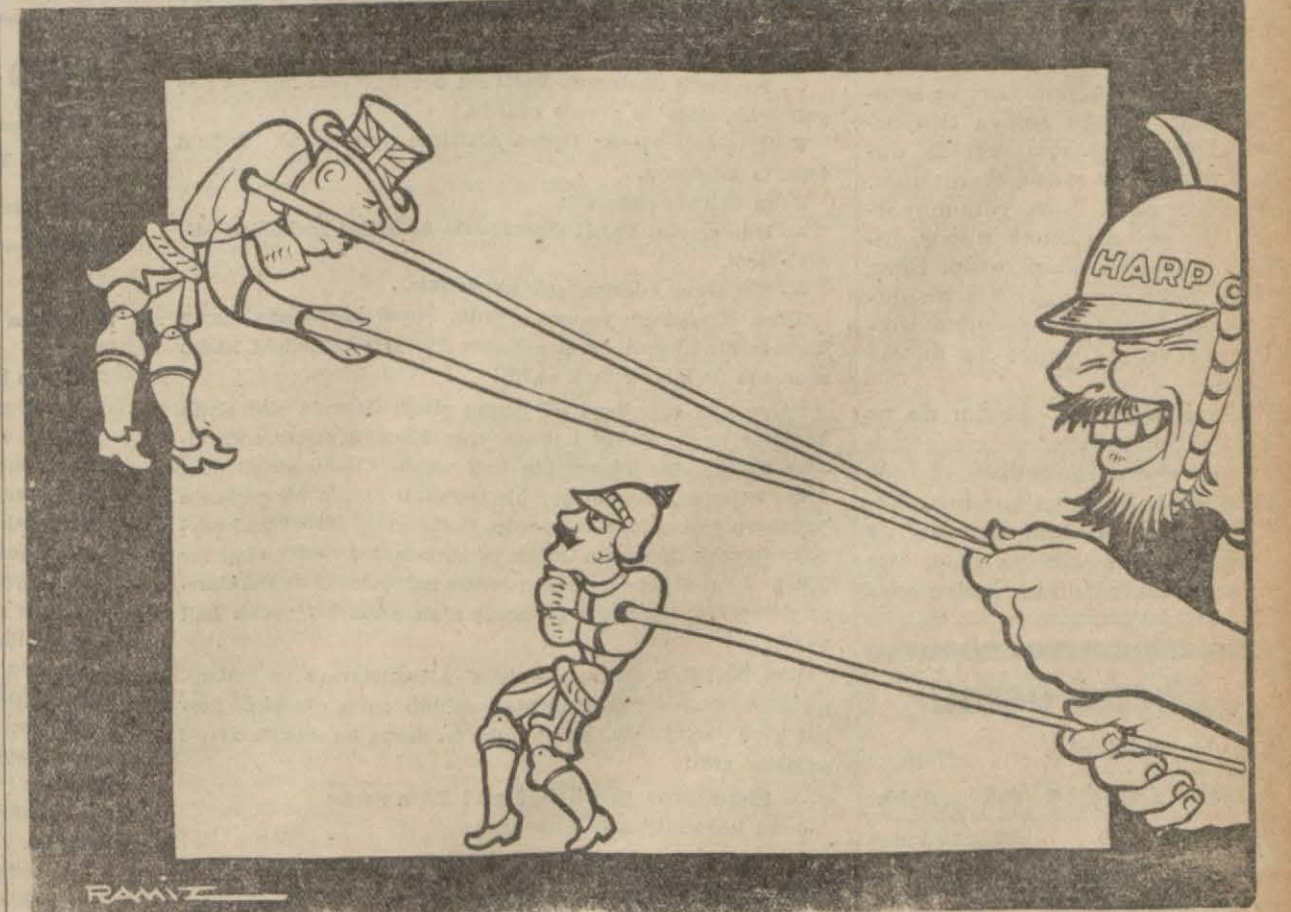

Başvekil Dr. Refik Saydam

larını bildirmedi beni memur buyur-
dular ve en kısa bir zamanda frsat
bulunca sizin aranızda bulunacakla-
rım vâdettiler. Bunu size sevinçle
müjdeliyorum.

«Sayın Hatay'lılar, hakkımda gös-
terdiğiniz sevgi tezahüratından do-
layı şükranla minnet ederim.»

Müteakiben vilâyet konağında bir
müddet istirahat eden Başvekilimiz
saat 20.30 da şereflerine tertip edi-
len turizm otelinde 100 kişilik zi-
yafette bulunmuşlardır. Bu ziyafeti
vali konağı bahçesinde verilen bir ka-
bul resmi takibetmiştir. Hatay, hü-
kûmet reisimizi aralarında gördüğü
bu gece bayram yapmaktadır. Her
taraf donanmıştır. Halk memnuniyet
(Devamı: Sa. 4, Sü. 1 de)

Hâdisat perdesinde siyasi Karagöz oyunu

HACIVAT : — Yar bana bir eğlence, yar... yar...
KARAGÖZ : — Patlama! Geliyorum..

SARI KORSAN

Hopalı Mehmet
Maceralarını
Anlatıyor

O can verirken tabancasını aldım, tabanları kaldırdım

— 20 —

O gün vakit geçsin diye, Sivriada'dan başlıyan ve Malta adasına Trablusgarbi dolaşarak İstanbul'da nihayet bulan son maceramı anlattığım sırada, Hintli askerleri ayaklandırmak teşebbüsü yüzünden Haç Mehmetle atlattığımız tehlikeden de bahsederken, ardından küfür savurmak nâmetliğini gösteren nankör tercüman üzerinde biraz fazla duruşum, muhabatımı sınırlandırdı. Birden kanlanıveren gözlerinin gapzalı bakışları ile yüzümü kamçıladı:

— Yalık sana be Deli Mehmet... diye mırıldandı... O kadar zamandır su soysuz herifin hesabını göremedin mi?..

Acı acı güldüm. Deşilen derdimi uzun uzun ortaya döktükten sonra:

— Ah Reis... dedim... Bostancıda değil o nenrut herif şimdiki. Aramadığım yer kalmadı. Bir türlü bulunduğu yeri öğrenemedim. Yoksa kara yüzünü çoktan göğe diktirdim o itin.

Meğer, Salih Reis'in de alınacak öcü varmış o soysuzda. Kulagına eğildi ve:

— O düşman uşağı, gence de benim de canımı yakaçakken kurtardım yakamı. Amma bırakmadım peşini. İsmi de, yerini de öğrendim.

Dedi, sevinçten parlayan gözlerinin önüne, bütün bildiklerini seriverdi.

Körüklenen kinim alevlenmişti. Duramadım artık orada. İki saat sonra, Fenerbahçe'nin geri tarafındaki çadırlı esya deposunu çevreleyen dikenli tellerin bir yerine iliştim. İntikam hirsile yanan gözlerim fıldır fıldır dönüyor, o zamane kahpesini arıyordu. Görür görmez, neye mal olursa olsun hemen üzerine atılmayı göze alırsın, onu da, o güne kadar ahirete kavuşturduklarım arasına katmayı kurmuşum.

Talihim, ara sıra kara gösterdiği yüzünü o gün akladı. Uzun uzun bekletmeden, o kara yüzüyle bana yaklaştı. Herif, sıkıntısını defnetmek için olacak, elinde bir tomar kâğıt olduğu halde deniz kenarına iniyordu. Keyifli idi de müsabit mahallik, gülyüdü, Tabii, beni göremiyordu. Bir dakika sonra, kumluğa inmiş, ardını bana doğru çevirmişti. Yüzüm o anda gülmüştü. Hemen emekliye emekliye ve bir tiki sessizlik ve sinsiği ile, aramızda beş metrelik bir mesafe kalcınca kadar sokuldum ben soysuza. Bir hamlede üzerine çullanmak, gık bile dedirtmeden biçimini kalbi üzerine saplamak imkânı vardı. Fakat, bu hareketi kahpeleli saydım, yapmadım.

Tam işini bitirip, kendini müdafaa edebilecek gibi serbestledikten sonra, ansızın karşısına dikildim, biçimim çektim. Beklediği intikam fırsatını ansızın ele geçiren bir adam gururle acı acı güldüm ve fisıldadım:

— Tanıdın mı beni çelebi?... O gün, zabitan yanında arslan kesilen mendebur, biçak ile yüzüze gelince, kedi görmüş fareye döndü. Hemen sindi, ses ve soluğu kesti. Soluya soluyla tuttu. Düşmemek için sağında duran büyük bir sandığa tutundum. Yüzüme bağa baka yutkunuyordu. Bir şey söylemek istiyordu, fakat, muvaffak olamıyordu. Biraz daha bekleyesim, belki de dilenecek, beni tanıyamadığını söyleyecek ve merhamet de dilenecekti.

Aksi değil mi, benim de ne bekleyecek sabrım, ne de geçirecek vaktim kalmamıştı. Birkaç lakırdı ile, Bostancı kumluğundaki vakayı hatırlattım, kendimi de iyice tanıttım. Herifçi oğlu, işte o zaman, iki yüzü bir kahpe eda.

Abone Ücreti

Türkiye dahilinde:

Senelik	6 aylık	3 aylık	Aylık
1400	750	400	150 kuruş

Hariç memleketler:

Senelik	6 aylık	3 aylık	Aylık
2700	1410	800 Kr.	yoktur

Şehir Haberleri

Peynir ve Yağlarda İhtikâr Yapılıyor

FiyatYüksekliği İstanbuldaYüksek Fiyatların İstihsal Merkezlerine Aksettirilmesinden İleri Geliyor

Belediye iktisat müdürlüğü peynir fiyatları etrafındaki tetkiklerini bitirmiş, bu husus hakkında hazırladığı raporu fiyat mürakabe komisyonuna vermiştir. Tetkik neticesinde gerek beyaz, gerekse kaşar peynirlerinde ihtikâr yapıldığı meydana çıkmıştır. Bu ihtikârın, teşkil edilen peynir tröstü tarafından idare edildiği anlaşılmıştır. Belediye iktisat müdürlüğü, peynir için âzami bir fiyat ve kâr nisbeti tesbit

ederek vaziyeti fiyat mürakabe komisyonuna bildirmiştir. Yağ fiyatları da yeniden Belediyece tahkik edilmiştir. Bu tahkik neticesinde yağ fiyatlarının yüksekliğinin, istihsal merkezlerindeki yüksek fiyattan değil, İstanbuldaki yüksek fiyatların bu merkezlere aksettirilmesinden ileri geldiği anlaşılmıştır. Belediye iktisat müdürlüğü bunun için de fiyat mürakabe komisyonuna bir rapor vermiştir.

Galatada Bir Otomobil Parkı Yapılacak

Galata yeni yolcu salonu karşısında bir otomobil parkı yapılması kararlaştırılmıştır. Maliye Vekâleti bu sahanın istimaline müsaade etmiş olduğundan yakında buradaki mağaza ve depolar yıktırılacak ve kısa bir zamanda burada bir park yapılacaktır. Diğer taraftan Eminönü'ndeki antrepoların istimali işine de başlanmıştır. Yakında antrepolar yıktırılarak Eminönü meydanının ön tarafı açılacaktır.

Bir Kösele Tüccarı Tevkif Edildi

Kösele tüccarlarından Ali Kemal, muayyen ve mukarrer fiyatları fazla kösele satmak suretiyle ihtikâr yapıp tükürmeşut halinde tesbit edildiği için, dün asilve altıncı ceza mahkemesinde verilmiştir. Hâkim duruşmasını mevkuflar yapılmaması kararlaştırdı ve tevkif edilerek jandarmaya teslim edildi.

Asırdıkları Kıymetsiz Gösteren Hırsız

Kızılâym Beşiktaş şubesinde bekçilik yapan Ali Özermen, şube âmirinden birçok esya çalarak satıldığı için yakalanmış ve dün müddetumullige teslim edilmiştir. Sultanahmet sulh birinci ceza hâkimi Aliyi tevkif etti. Suçlu kendisini mazur göstermek için çaldığı şeylerin kıymetli olmadığını söylemiştir. Halbuki açtığı kumashlardan yalnız bir parçasını Mürüvvet adında birine 37,5 liraya sattığını yine kendisi itiraf etmiştir.

Metresini Öldüren Hızırın Muhakemesi

Metresi Nadireyi Mehmet Ali ile beraber, kendi yatağında gördüğü için kadını öldüren, Mehmet Aliyi de ağırca yaralayan Hızırın duruşması, dün ikinci ağır ceza mahkemesinde başlandı. İki şahit dinlendi. Bunların ikisi de:

— Biz Hızırın Nadireye kamasını saplarken görmedik. Fakat elinde kamasile; can çekilen Nadirenin başucunda oturduğunu gördük, diyorlardı. Muhakeme gelmiyen şahitlerin çağırılması için tâlik edildi.

Yerli Bez, İpliklerin Satış Fiyatı Tesbit Edildi

Ankara, (Telefonla) — Ticaret Vekâletinin mensucat ve iplik fiyatları hakkında neğretmiş olduğu karar üzerine Vekâletin alâkadar dairesine müracaat ederek halkı ve tüccarı ten vire medar olacak mütemmin malûmat alımdı.

Yerli kaput bezleri ile pamuk ipliklerinde fabrika teslimi fiyatları İktisat Vekâleti tarafından ilân edilmiştir. Binaenaleyh mal fabrikadan tüccara intikal ettikten sonra âzami satış fiyatını bulmak için Ticaret Vekâletinin tesbit ettiği fabrika fiyatlarının gözönünde tutulması icap edecektir. Ayrıca Ticaret Vekâleti bu kabil malların fiyatlarını kontrol için de teşkilâtına muntazaman haber verecektir.

Bana bildirildiğine göre Sümerbank fabrikaları mamulâtının fabrika teslimi âzami fiyatı Nazillinin 20 numaralı Vâter ipliği 655 Kayseri fabrikasının 12 numarası 565, 16 numarası 620; Ereğli fabrikasının 24 numarası 720 kuruştur.

Kayseri fabrikasının D tipi 75 santimlik kaput bezi 775, 85 santimlik kaput bezi 845 kuruştur. Binaenaleyh tüccarlar alacakları top veya paketlere ancak yüzde üç zam yapabileceklerdir.

Öğrendiğine göre Ticaret Vekâletinin tesbit etmiş olduğu satış fiyatı memleketin bugünkü şartlarına tamamen cevap verecek mahiyettedir.

TAKVİM

3 İkteşrin 1940
PERŞEMBE

YIL: 1940 - AY: 10 - GÜN: 276
RUMİ: 1356 - EYLÜL: 29
HICRİ: 1359 - RAMAZAN: 1

VAKIT VASATI EZANI

GÜNEŞ:	5.39	12.08
ÖĞLE:	12.03	6.14
İKİNDİ:	15.20	9.30
AKŞAM:	17.49	12.00
YATSI:	19.21	1.30
İMSAK:	4.20	10.30

MAVİ PORTAKAL

YAZAN ÇEVİREN
William J. MAKIN Rezzan AE. YALMAN

— 19 —

bir barda taşımaya nasıl cesaret ediyorsunuz. Ya çalarlarsa...

Kriska başını geriye atarak kâhkahalarla güldü:

— Burada mı çalacaklar? Burada ha... Bu güzel işte...

Fakat Van Blond kulâğına derhal bir şey fısıldadı. Kâhkahası yarıda kaldı. Etrafta bir gürültü gibi bir şey oldu.

Bunun mahiyetini anlamaya vakit kalmadan cazibadan patırdısı daha hâkim bir şekilde girdi. Tam o aralık da Betti yanına gelerek:

— Haydi dans edelim, dedi.

Bir an sonra John kendini dans eden çiftler arasında buldu. Müzik patırdı ve sen bir hava çalıyordu. Herkes kendinden geçmiş gibi idi. Fakat John gözlerini ve kulaklarını açık bulundurmaya azmetmişti. Her ne kadar Betti bir düzle konuşan müzîç bir dansöz ise de John genç kadının sözlerine ehemmiyet vermiyor ve etrafı tetkik ediyordu.

— Sizine tekrar buluştuğuma ne kadar memnunun, bilseniz...

— Benim gibi bir taşralıya bu ne iltifat...

— Çok şükür, hiç de taşralı değilsiniz.

John bu hâvali sözlerle hiç ehemmiyet vermiyor, bir taraftan dans ediyor, bir taraftan diğer dans edenleri dikkatle süzüyordu. Betti'nin çıplak omuzunun üzerinden dört

Sakat Çocukların Tahsil Davası

Maarif Vekâleti B. Mithat Enç'in ihtisasından istifade ediyor

Amerikada sakat çocukların terbiyesine ait meselelere dair çok esaslı tahsil göre Bay Mithat Enç Ankara Gazî Enstitüsünde sakat çocukların ruhiyat ve terbiye hocalığına tayin edilmiştir. Bu ders Bay Mithatın terbiye ve ihtisasından istifade etmek üzere pedagoji sınıflarında yeniden kurulmuştur.

Bay Mithat Enç İstanbul Hukuk Fakültesinde tahsil ederken, gözlerini kaybetmiş, fakat bundan dolayı yelise düşecek yerde ömrünü kendisi gibi arzıalardan terbiyesine vakfetmiye karar vermiştir. Gösterdiği azim nümunesi memleket için cidden iltihaf edilmiye layıktır. Amerikada parlatır surette Üniversite tahsilini bitirmiş, arzıalara mahsus büyük bir müessesede evvelâ talebelik, sonra bir müddet hocalık etmiştir. Bay Mithat Enç yalnız Gazî Enstitüsünde ders vermekle kalmıyarak Ankara ilmekteplerinden birinde körlerle mahsus bir kursu kurmak üzere teşebbüse geçmiştir. Bu kurs 6, 7 talebe ile nümune şeklinde başlayacak, ileride umumileşecektir.

Sahte Jandarma Kumandanı Muhakeme Edildi

Yanlış hüviyet vererek emniyet memurlarını Florya otelini bastırması sevkeden komisyoncu İbrahim Etem dün suçu sufatile ikinci ceza mahkemesinde sorguya çekildi. Tutulan zabıt varakalarna göre bir gece saat birde Turingpalas otelinden emniyet nöbetçi müdürüne şöyle bir telefon edilmişti:

— «Ben jandarma binbaşısı Emin Kumandanım ve âmirim jandarma kumandanı yarbay Fehminin 17 yaşımdaki kızını kaçırdılar. Şimdi Florya otelinde bulunan kızın imdadına yetişiniz.»

Nöbetçi âmiri ikinci şube müdürü muayin Tevrik bu ihbar üzerine Florya otelinde araştırma yaptırmış, ihbarın yanlışlığı anlaşılmışa muhbir bulunarak mahkemeye verilmiştir. İbrahim Etem kendisini müdafaa ederken:

— Ben Turingpalas otelinde idim. Amma o gün benim hasım olan İbrahim Hakkı otele gelmişti. Bana bir fenalık yapacağını tahmin ettiğim için oradan ayırdım. Telefon eden odur. Diyordum.

Muhakeme şahitlerin çağırılması için tâlik edildi.

BirÇocuk İktisat Korumak Pencereden Düştü

Beşiktaşta Çırağan caddesinde 70 numaralı evde oturan Ayninin 13 yaşındaki oğlu Süreyya iktisat korumak isterken pencereden düşerek bacaklarından yaralanmıştır.

Demir Kanca Altında Kalmış

Tophanede oturan kömür amelelerinden İbrahim oğlu Hüseyin Kasım paça açıldığında demirli bulunan Ülker vapurunda çalışırken üzerine büyük kanca düşerek sağ kolundan yaralanmıştır.

Kadın Yüzünden Bir Adam öldürüldü

Sevgilisini Başkasına Vermek İsteddiği İçin Kızın Kardeşini Öldürdü

Dün sabah Yenicaamde arzuhalcilik ve daktiloluk eden Mehmet oğlu Seyfi, arkadaşları seyyar satıcılardan Kıbrıslı Mehmet tarafından on bir yerinden biçaklanarak öldürülmüştür.

Çemberlitaşta Çukur mektep sokakında aile evinde oturan ve seyyar satıcılık yapan Kıbrıslı Mehmet, beş ay evvel Servet adında bir kıza tanışmış ve sevgi miye başlamışlardır. Mehmet, Servete talip olmuş, nişanlanmış, Servetin kardeşi Yenicaamde arzuhalcilik ve daktiloluk yapan Seyfi ile de tanışmıştır.

Aradan bir müddet geçtikten sonra Yusuf adlı bir gençle de tanışan Servet, Mehmetten yüz çevirmiştir. İlk zamanlar Servetin kendisinden yüz çevirmesinin sebebini anlamıyan katil Mehmet, Servetin gönlünü almak için kadına hediyeler almış, bir hayli uğraşmış ise de Servetin bir türlü gönlünü alamamıştır. Mehmet, canı sıkılmış ve Seyfiye gerek vaziyeti anlattıktan sonra kardeşinin üzerinde müessir olmasını rica etmiştir. Kardeşinin Yusuf ile tanışmış ve sevgiye giren Seyfi, Mehmet'in ricasını isaf edeceğini söylemiş, diğer taraftan da Servetin sohradan tanıştığı Yusuf'a evlenmesi hususunu temine kalkışmıştır.

Mehmet, iki gün evvel nişanlısının evine gitmiş, orada Yusufu görünce çok müteessir olmuş, fakat hiç bir şey söylemeden çıkıp gitmiştir. Lâkin, etrafta olup bitenleri öğrenen Mehmet, dün sabah Yenicaamde giderek Seyfiyi beklemişti. Seyfi, dükkânına gelerek daktilo makinesine işine başlamıştı. Seyfiyi gözyözen Mehmet, dükkâna girmiş ve Seyfinin karşısına dikilerek:

«— Kardeşin, başkasını sevmiyormuş ve sevdiği adamla evlenecekmış, mübarek olsun. Yalnız ben nişan için avuç dolusu para sarfettim. Bu parayı senden isterim.» demiş ve Servet hakkındaki bazı sözler söylemiştir. Bunun üzerine çıkan kavgaya neticesinde, Mehmet, sustaki çakısını çekerek Seyfiye rastgele saplamaya başlamıştır. 11 yerinden derin yara alan Seyfi, kanlar içinde yerde düştüğü ve ölmüştür.

Hâdiseden sonra kaçmak isteyen Mehmet, kanlı biçakla yakalanmıştır.

Tahkikata nöbetçi müddetçisi İhsan elkomuştur. Yakalandıktan sonra cinnet âlâmi gösteren katil, muayene edilecek deli olduğu anlaşırsa akıl hastanesine, değilse adliyyeye verilecek cürmü meşhut kanununa göre muhakeme edilecektir.

Rüşvet Alan Bir Polis Mahkûm Oldu

Emniyet müdürlüğüne götürülmek üzere Kasımpaşa merkezinden kendisine teslim edilen bir suçlu gece bir otele getirilerek yatırıldı ve buradan da bir ikametgâhı senedi yapılarak serbest bırakıldı ve bunun için de 20 lira rüşvet aldığı iddia edilen Kasımpaşa polis merkezinde memurlardan Nuri, müddetumullige verilmiştir. Asilve altıncı ceza hâkimi dün duruşmasını bitirdi. Suçunu sabit gördüğü için kendisine altı ay hapis ve 3 ay memuriyetten mahrumiyet cezası verdi. Nuri hükmü dinledikten sonra çöcek gibi ağıd ve mâsum olduğuna iddia etti.

Vali Tutun Depolarını Gezdi

Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar dün tutun depolarını gezerek buralarda pasif müdafaa bakımından vücude getirilmiş teşkilât ve ekiplerin faaliyetini gözden geçirmiştir.

Yenicaamde Dükkânlar Çöktü

Yenicaamde 24, 25 ve 26 numaralı dükkânlar dün sabah saat 9 da ani olarak çökmüşlerdi. 25 numaralı dükkânda bulunan bileyici Hamdi dükkânı çökerken dışarı fırlıyarak kurtulmuştur. Diğer iki dükkân ise belediyyece istimal edilmiş olduğundan boş ve kapalı bulunmaktadı.

Otobüslerin Yolu Değiştirildi

Beyoğludan gelen otobüslerin Me-yit yokuşundan geçirilmesi mahzurulu olduğu anlaşılmıştır. Badema otobüslerin Şişhane karakolu ve Bankalar caddesini takiben İstanbul'a geçmeleri muvafık görülmüştür.

Her Gün Bir FIKRA

Bir Ramazan günü, iftardan sonra, ahbablar arasında Ramazan hallerine ait bazı sözler geçenken ilgilenden biri:

— Geçen akşam, Bazar erken sofraya oturmuşum. Saate baktım. İftara daha yirmi dakika kaldığını anladım. Bu müddeti geçirebilmek için hokka kalem istedim. Getirdiler. Oturdum; iftar topu atılmıya kadar bir musaf yazdım!

Deyince, hazır bulunanlar hayretle birbirlerine baktılar.

Bu sırada diğer bir zat anlatmaya başladı:

— Malûmu âliniz, benizden Beylerbeyinde oturuyorum. Sirkeçiden sandala bindim. Meğer, vakit pek geçmiş. Tam Tophane önüne geldiğimiz zaman iftar topu patlamaz mı? Çubuklu doldurdum. Bre meadet, sandalca kibrit, dedim. Bayım yok, cevabını alınca akim başımdan gidiyordu.

Tam o sırada gelen bir dalga, sandalı Tophane caminin minareleri hizasına çıkarmaz mı? Hemen çubugumu uzattım. Kandilden yakıtım.

Der, demez; yirmi dakikada bir musaf yazdığını iddia eden zat müsteşiyane:

— Amma mübâlağa ha...

Deyince, öteki:

— İnanmazsan zât âlinizin yazdığı musaf çarpısın.

Cevabını verir.

Ş. Y.

İCMAL

SİYASİ

Amerikada Dahili Düello

Amerikanın umumi seçimi ikincisinin üçüncüdür. İki parti arasındaki mücadele artık son haddine gelmiştir. Her türlü silahlarla son ve umumi meydan muharebesi verilmektedir.

Kim kazanacak? Bu suli herkes merakla soruyor. Çünkü Amerikanın dahili düellosunda top tük kullanılmamakla beraber bu mücadele umumi dünya mücadelesinin mühim bir safhasını teşkil ediyor. Geçen harpte olduğu gibi, bu defa da Amerikanın tuttuğu ve tutacağı yolun kati netice üzerine pek büyük tesiri olacaktır.

Fakat umumi surette aldınan bir nokta var: Roosevelt kanırsa veya kaybederse Amerikanın esas siyasatının değişeceğini zannedenler var. Bu fikir çok yanlış.

Bugün Roosevelt'i namzet yapan demokrat partisi Vilkiyi seçen cumhuriyet partisi hemen her meselede aynı milli hedefleri takip ediyorlar. Amerika'nın milli müdafasını yeni esaslar üzerinde kurmak ve mecburi askerliği tesis etmek hususunda aralarında hiçbir fark yoktur.

Amerikanın maruz olduğu tehlikeleri her ikisi de aynı hassasiyetle görüyor. Her iki taraf, nihayet siyasatinin zaferi neticesinde dünyada umumi bir siddet ve tahakküm hüküm süreceğine ve tek başına kalırsa Amerikanın günün birinde buna kurban düşeceğine kaidir. Dahili siyasette bile farkları azdır. Roosevelt'in içtimai islahatı artık Amerika'ya mal olmuştur. Muhafazatçı parti iş başına gelince bunu değiştiremez. Plânli ekonomi prensibini bile kısmen kabul etmeğe mecbur olacaktır.

Eğer Amerikanın dünya işlerine müdahalesi bakımından iki taraf arasında az, çok bir fark varsa, cumhuriyet partisinin müdahaleye daha taraftar olduğuna şüphe yoktur. Bu parti büyük sanayi temsil ediyor.

Amerika büyük sanayi, ihracat imkânlarının serbest ve emin olmasına çok kıymet verir. Bunun için yarınki dünya nizamının Amerikanın hayatı ihtiyaçlarına uygun olmasına mutlaka ısrar eder. Bunu temin için fedakarlıklara girişmeğe demokrat partisinin daha kolay karar verebilir.

Roosevelt'in kazanması ihtimali kuvvetlidir. Fakat Vilkinin kazanması ihtimali yok değildir. Her halde sorusu muhakkak ki, Vilki kazandıktan sonra İngiltere Amerikan yardımının azalacağından endişe etmeğe sebep tasavvur edilemez.

İnhisar Vekili Bursada

Bursa, 2 (A.A.) — İnhisar Vekili Raif Karadeniz dün akşam Karaköy yoluyla şehrinize gelmiştir. Vekili, parti müfettişi Zühtü ile Parti vilâyet reisi, belediye reisi, polis ve jandarma komutanı Kazancı karşılamışlardır.

Bütün dünya sinemacılarının eşsiz, rakipsiz ve emsalsiz filmi Bir su gibi milyonlar ağıttan cihan şaheseri....

VATAN KURTARAN ARSLAN

EROL FLYNN — OLIVIA DE HAVILAND

Türkçe tabii renkli

BU AKŞAM LÂLE Sinemasında

Hususi ilâve: MANS TUNELİ (Türkçe)

Numaralı yerlerin evvelden kapatılması rica olunur. Tel: 43595

BU AKŞAM TÜRKÇE SÖZLÜ EN NEFİS İPEK ARAP MUSİKİSİ İLE SÜSLÜ BÜYÜK BİR AŞK ve MACERA FİLMİ

LEKELİ KADIN

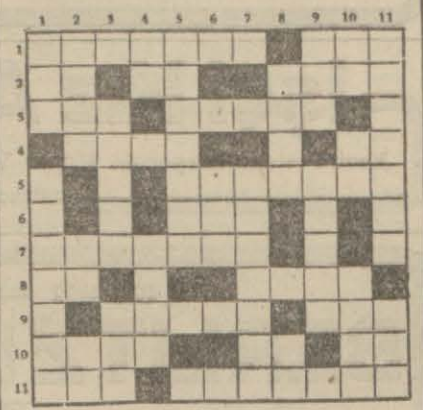
Mısırın hakiki hayatından alınan sahneler, muazzam mizansen

BAŞ ROLLERDE:

LEYLÂ MURAT - YUSUF VEHBİ

Ayrıca: FOKS dünya havadisleri gazetesi

BULMACA

Soldan Sağa: 1 — Minik bir hayvan — Seffaf bir madde 2 — Kokulu bir ağaç — Üç — Bir hayvan yavrusu 3 — Sual — Pus 4 — Mefhum — Nota 5 — Felâket 6 — Göz rengi 7 — Meşhur Yunan hükümdarı 8 — Renk — Mabut 9 — Hükümdar meskeni — Kıvam 10 — Dedeâğacın şarkı cennetinde bir iskele — Bir uzumumuz — Nota 11 — Beden — Büyük pazar.

Yukarıdan Aşağıya: 1 — Temel — Elçilik 2 — İnsan — İlâve — Sual 3 — Bir hayvan — Fransızca bir nehir 4 — Sahip — Kuru soğuk 5 — Pişmanlık 6 — Büyük 7 — İkinci olarak 8 — Uzaklaştıran — Nota 9 — Ruh — Tazedeğil 10 — Kısa zaman — Bir edatın kısaltması — Tüylü kilim 11 — Pek uzun bir koşu — Mevcut.

DÜNKÜ BULMACANIN HALİ

Soldan Sağa: 1 — Karmaca; Dam 3 — Fener; Rur 4 — Fincan 5 — Fen; Ebedi 7 — Azade; Buz 8 — Şimşek 9 — Lök; Yasak 11 — Kin; Maharet.

Yukarıdan Aşağıya: 1 — Kuf; Ufaklık 3 — Ren; Aşkın 4 — Efendi 5 — Narin; Ema 7 — Ece; Beyit 8 — Ahluka 9 — Derne; Sel 11 — Mersiyek; Kek.

BU AKŞAM TÜRKÇE SÖZLÜ EN NEFİS İPEK ARAP MUSİKİSİ İLE SÜSLÜ BÜYÜK BİR AŞK ve MACERA FİLMİ

LEKELİ KADIN

Mısırın hakiki hayatından alınan sahneler, muazzam mizansen

BAŞ ROLLERDE:

LEYLÂ MURAT - YUSUF VEHBİ

Ayrıca: FOKS dünya havadisleri gazetesi

Doktor Diyor ki:

BÖBREK SANCILARI

Gecenin birinde, derin ve rahat bir uykudan uyanırken, derin ve rahat bir uykudan uyanırken, derin ve rahat bir uykudan uyanırken...

Böbrek sancılarının hekimlikte pek çok sebebi vardır. Bunlardan en meşhuru böbrek taşlarıdır. Gidaların mizajından dolayı olup kanda erimemiş bir halde bulunan, tuza benzer, bazı cisimler, böbreklerden süzülürken birkaç hücre parçasının etrafında toplanır ve yavaş yavaş büyüyen taşlar teşkil ederler. Taşların oluşumunda bütününe büyük rolü vardır.

Böbrek nahiyesinde şiddetli bir ağrıya tutulan her insanda, mutlaka, taş vardır denilemez. Çünkü birçok litiazmlar ve damar bütümleri de böbrek sancılarına sebep olabilirler. Sancılar, yabancısı bir cisim olan taşın vücuttan atılması için böbreğin ve idrar yollarının müdafaa hareketlerine ait bir refleksdir. Ondan dolayı her böbrek sancısından sonra id-

rara dikkat etmek, bir taşın düşüp düşmediğini araştırmak lazımdır. Böbrek taşlarının kat'i teşhisi idrar muayenesi ve röntgen tetkikleri ile yapılır. Taş sancısına tutulmuş olan, defa, idrarlarının tortusunda çok miktarda kan vardır. Bu kan, gözle veya mikroskopla, pekala, görülebilir.

Röntgen, taşların mevkini, aşağıya idrar borularına veya sidik torbasına doğru düşüp düşmediklerini mükemmel bir surette gösterir. Onun için böyle sancılı hallerde her iki böbreğin, idrar borularının ve sidik torbasının birden tetkiki çok münaasip olur. Şiddetli bir böbrek sancısı karşısında hastaya yapılacak ilk iş sıcak bir yatağa yatırılmasıdır. Ağrıyan yere, kuru veya ıslak şekilde, sıcak pansman yapmak büyük fayda temin eder. Hele sıcak birağın oturma banyosu pek iyi gelir. Ağrı din-dirici ilaçları ağızdan almak veya sırtına ettirmek rahatlık verir. Yalnız ağızdan ilaçlar kullanmak iyi değildir. Çünkü bunlar idrar yollarının hareketlerini durdurarak taşların düşmesine ve vücuttan atılmasına mani olurlar. Dr. NURİ ERGENE

MIHRI'NİN DEVRİÂLEMİ

Yazan: MIHRİ BELLİ

Çin Yemeklerine Alışıyorum

— 20 —

— Ne var?

— Yangın, yangın!

Biraz sonra gidip yangın yerini gezdik. Bizim koğuştaki yere düşen bir sigara çadırbezinden örtüde manda gözü kadar yer yakmıştı.

Taht vapurunda seyahatimin son günlerinde üçüncü seften bütünün çekilmek icap etti. Artık tayfa büfesinde de gidemez oldum. Sayısı artan suç ortaklarını tehlikeye karamamak için mümkün olduğu kadar ihtiyatlı davranmam lazımdı. "Aradım etmek isteyen gemici arkadaşları bağdamdan savırdum."

— Üçüncüde ismi yoluna koydum. Artık beni merak etmeyin. Yemek falan getirmeyin rahatım iyidir.

Yaptıkları iyilikler çok idi bile. Yalnız üçüncüde rahatım dedim kadar iyi değildi. Havatli kamarotun yardımı koğuştaki yemek yiyordum.

Yalnız bu yemek büfedekinden farklı idi. Filipinli abıbabım bu yemeği ağzıma koymaktansa kirk sekiz saat aç kalmayı gözüme almıştı. İlk tahtda kendisine hak verdim. Amerika'da iken birçok kere Çin lokantalarında yemek yemiş idim. Fakat bu o yemeklere benzemiyordu. Meğer onlar sahte, bu ise asıl Çin yemeğiymiş. Bir Çin lokantasında bin ustalıkla hazırlanmış bir eti alışık olmıyan yabancısı "kökmuş" diyerek atar. Halbuki o fena kökü en nadide baharatla elde edilmiştir. Zevk terbiye edildikten, alıştırıldıktan sonra insan Çin gıdasını hiç birine değişmez. Fakat zevki altırmak için zaman zaman pis kokulu havasız bir yerde, istediğin Çin gıdasına ilk defa olarak başlamak pek hoş bir şey olmuştur. Çinliler ve Japonlar sofrada kaşık çatal bıçak yerine iki ince gıda kullanırlar. Bunlara alışık değilm diye bana çatal getiren kamarota:

— Gelecek sefer bana da çatalı getir dedim. Çin yemeği yiyecek isek bari tam usulile yiyeelim.

Üçüncü mevkideki Çinlilerin hemen hepsi Amerikan vatandaşları idiler. Birçokları tekrar geri dönmek üzere Çine akrabalarını ziyarette gidiyorlardı. Amerika'ya giden Avrupa müfettişleri gibi sanat merkezlerinde amelelik eden Çinliler pek azdır. Çinli muhacir azca gündelikle razı olarak gerek kendi akrabası, gerek diğer bir Çinli tarafından işletilen bir çamaşırhanede veya bir lokantada çalışmayı tercih ederler. Hele çamaşırçılığı Birleşik Devletlerin birçok yerlerinde Çinliler inhisarları altına almışlardır.

Amerikada senelerce kalmalarına rağmen Çinli yolcuları içinde İngilizceyi doğru konuşan kimse yoktur. Hele bazıları ancak birkaç kelime

biliyorlardı. San Fransiskoda iken gazeteler Amerikada seksen sene kaldığı halde (oray), yani pekii kelimesinden başka tek kelime Amerikanca öğrenmemiş olan doksanlık bir Çinliden bahsetmişlerdi. Ben o zaman bu hikâyeyi epey mübalağalı bulmuştum. Şimdi ise bu koğuştaki arkadaşlarıma gördükten sonra gazeteye hak verdim. An'aneyle sadakat bundan fazla olamaz. Bu yolcuların göze çarpan diğer bir halleri, içlerinden birçoğunun kumara fazla düşkün olmaları idi. Günün yirmi dört saatinde Çinlilerin Macong dedikleri oyun devam eder dururdu. Masanın üstünde aynalar emek ve alm terle kazanılmış güdükler dönerdi. Güdükte bir gün on üç, on dört yaşlarında bir Çinli çocuk gördüm ağlıyordu. Sebepini sordum:

— Neden ağlıyorsun?

— Kırk dolar kaybettim.

Büyükler oyunda kaybettikleri zaman teassürlerini bu çocuk gibi ortaya vuramazlar. Kazansınlar, kaybesinler aynı çehreyi muhafaza ederler. Şu Çinliler cidden tam manâsile kumarbaz insanlardır.

Geceleri birinci ve ikinci sınıf güvertesinde dolamakta bir tehlike yoktur. Yalnız dikkatli celbetmek için burularda gezerken elbiseyi giyer ve kravat takardım. Tayfanın birinci sınıf güvertesinde gezmesi yasaktır. Burada da bir abıhap edindim. Bu yolcu Manila'ya gidiyordu.

— Kocam oradadır, dedi. Onun yanına gidiyorum. Ya siz nereye?

— Ben Japonya'ya gidiyorum.

— Kaç gündür vapurdaysız. Siz ilk defa olarak görüyorum. Nerede saklı idiniz? İkincinin de, birincinin de yemekhanesi bir arada... Size orada da rastlamadım. Üçüncüde de As-yalılar var.

(Arkası var)

Moda Sahasında Bir İstiklâl Hareketimiz

Moda Mucittliğini Londra ve Pariste Öğrenen S. Emre Türk Motiflerinden Hazırladığı Modelleri Dün Teşhir Etti

Moda deyince Paris hatıra gelir. Paris bugün dünyadan kesilmiş, ıssal altında bir yerdir. Paris moda hakkında artık emir veremiyor. Bu sayede de her memleketin kendi zevkine göre kadın kıyafetini hazırlamasına ve moda istiklâline doğru gitmesine imkân hazırlamıştır.

Bizde bu cereyanı Selim Emre adında genç bir sanatkar temsil ediyor. Dün kendisiyle atölyesinde karşılaştım. Kendisine ilk sualım: «Terzi olmak nereden aklınıza geldi?» diye sormak oldu.

Bana cevap verdi: — Heves ettim, merak ettim.

Londrada dört sene terzilik ve model çizmek, daha doğrusu model yaratmak sanatını öğrendim. Gözlerim duvardaki üç diploma takıldı. Biri, Londra terzilik mektebinden kadın ve erkek terzisi olarak alınmış bir diploma, diğer tarafta model yaratmak, kroki çizmek hususunda ehliyetini gösteren bir başka diploma.

Selim Emre, sözüne devam etti: — Londradan sonra Pariste de çalıştım. Rafael'in yanında kaldım.

Selim Emre'nin babası mühendis Bay Haydar anlatmış: Oğlu herkesin yapmadığı bir mesleğe girmek, yeni bir çıkar açmak istemiş. İki kardeşi mühendis olmuş. O baskakalıp doktor, mühendis, kimyager veya memur olmaktan başka terzi, daha doğrusu moda mucidi olmak istemiş. Memleketimizde şimdiye kadar görülmemiş yeni bir meslek.

Bugün göstereceğiniz koleksiyonun bütün resimlerini siz mi çizdiniz? diye sordum.

Hepsini, dedi. Göreceksiniz. Hep yepyeni şeyler...

Sonra bir sual daha: — Nereden ilham alıyorsunuz?

Güldü. Beklediğim cevabı ver-di: — Eski Türk renklerinden ve motiflerinden ilham almağa çalıştım.

Küçük kartlar üzerinde modellerin isimleri yazılı idi. Bir kısmını işaret ederek: — Şunları, dedi, Türk desenlerinden çıkardım.

Nitekim bir tanesi (Derviş) ismini taşıyan elbise, rengi, biçimi ve üzerindeki süsleri itibarıyla her mevlevî dervişinin kıyafetini andırıyor. Tabii modernize edilmiş

Moda mucidi Selim Emre

bir şekil ve kıyafet olarak kemelerinde ve yakasında sarı altın rengi madenden çizgi halinde mevlevî dervişleri çizilmiş, tıpkı dö-nüyörlümleri gibi.

Sonra koleksiyonun belki en güzel bir parçası olan (Cazip) isimli siyah kadife gece elbisesinin önünde belden aşağı doğru diran bir işleme var. O da eski motiflerden alınmış bir fikir...

Koleksiyonun çoğunu sokak kıyafetleri, sade, zarif tayyörler, her yerde, herkesin giyebileceği mantolar teşkil ediyor.

Koleksiyon yirmi iki parçadan mürekkep sonbahar elbiselerinin resimide idi. Yalnız bir tanesini görmedik. Satılmış. Ve satılan alan da, elbisesinin başkalarını gösterilmesine müsaade etmemiş.

Tabii salondaki muhaverelerin çoğu bu elbise üzerine idi. Meraflı Bayanlar: «Acaba bu satıl-p da görünmeyen elbise ne olabilir?» diye birbirlerine soruyor-lardı. Bir tanesi: «Belki de dik-katı celbetmek ve caka yapmak için yapılmış bir şeydir!» dedi. Bu sözleri tabii Selim Emre duy-muyordu.

Koleksiyonun seyri bir buçuk saate yakın sürdü. İki salon dolusu meraklı seyirci vardı.

R. E. Y.

Taliinizi

Çukurovada Deneyiniz 7 İlkteşrinde

60.000 Lira

ADANADA Çekiliyor.

7 Teşrinievvelde Millî Piyango Adanada çekiliyor. Büyük ikramiye 60.000 liradır. Dikkat edin. Çukurova rüzgâr tutmaz. Orada sizin taliinizi de kozalar içindeki pamuk gibidir. Dağılmaz ve savrulmaz. Hemen şimdi (4) lira verip bir bileti alınız. Ve taliinize o eğin Çukurovanın o güzel taliini ekleyin.

TEŞEKKÜR

Sevgili refikam, Muazzez Valde-miz, biricik hemşiremiz Bayan İK-BAL AKEV'in vefatı dolayısıyla fe-âketimize çiçek göndermek, telgraf çekmek ve merhumenin cenazesine refakat etmek suretiyle iştirak eden bütün ehliba ve akrabaya ayrı ayrı beyan teşekkürle teessürümüzü mânî olduğundan bu vazifenin ifasına say-gın gazetesinin tavassutunu rica ey-leriz.

Nuri Akif Akev, Mesure ve Ha-san Akif Akev, Arslan ve Maz-har Hikmet Berkel

ŞEHİR TİYATROSU TEMSİLLERİ

Fransız Tiyatrosunda
KOMEDI KİSMİ
3/10/940 Perşembe akşamı
saat 20,30 da
YALI UŞAĞI

Tepebaşı Tiyatrosunda
DRAM KİSMİ
3/10/940 Perşembe akşamı
saat 20,30 da
OTELLO

TAKSİM SINEMASI

Bugün Halk gündür.

MATİNE ve SUAREDE her yer 20 KURUŞTUR.

Programda son olarak

SAADET YUVASI

FATMA RÜŞDİ

Ayrıca: Zengin ilâveler.

Ankarada Koşu Mevsimi Başladı

İlk Koşudaki Sonbahar Tuvaletleri

Ankara, — Ankara, geçen pazar günü güzel bir spor günü yaşadı. Sabahleyin İpodromda çok heyecanlı güreş müsabakaları oldu, bir taraftan da tenis şampiyonluk finalleri oynanmıştır.

Öğleden sonra, on üç hafta sürece olan sonbahar at yarışlarının birincisi başladı. Bu güzel spor hâdisesine iştirak edeceklerin nesesini bir kat daha arttıran lâtif hava, sonbahar tuvaletlerinin bütün zarafetleriyle teşhir edilmelerine de imkân vermiştir. Gözleri okşayan ve birer çiçek bahçesini andıran emprimler umumiyetle tercih edilmiştir. Bunlar, hele lâcivert, kursun ve siyah zemin üzerine dökülmüş çiçekler, veyahut türlü türlü küçük desenler arz ediyordu. Bu sene de kısa olan etekler kalçadan itibaren genişliyerek ve pek zarif bir meyil yaparak düşüyorlardı. Beyaz tayyörler yerine koyu renkliler hâkimdi. Bazı Bayanlar da aksamın serinliğini düşünerek tilki kürklerini yanlarına almışlardı.

Şapkalar gelince, bunların şekilleri her zamankinden daha acaip! Fakat hepsi de ne güzel yakıştırmış! Hasırların türlü türlü olduğu gibi, küçükçük hotozardan başlayarak, gözlere doğru çapkinca eğilmiş avuç içi kadar kordela «ekokardlar», kadın zevkinin ve kadın zarafetinin mucizelerini teşkil ediyorlardı.

Bugünkü yarışlarda Ankaranın birçok tanınmış simalarına tesadüf ediliyordu. Vekillerimizden Hariciye ve İhbarlar Vekilleri yarışlara alaka ile takip ettiler. Ecebiller tribününde İngiliz ve Afgan sefirlerle sefaret erkânı bulunuyordu.

Yarışlar her zamanki gibi fevkalâde bir intizam içinde cereyan etti. Halkımız koşuları alaka ve heyecanla takip etti ve kazananları da sürekli alkışlarla selâmladı. — F.

11inci Balkan Oyunları

Yugoslav Atletleri Bu Sabah Geliyor

11 inci Balkan Oyunlarına iştirak edecek Elen ve Yugoslav atletlerinin memleketlerinden hareket ettikleri haber alınmıştır.

Misafir atletler, hudutta Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünün bir müessesili tarafından karşılanacaklar ve bu sabah Sirkeciye muvasalat etmiş bulunduklarıdır. Cumartesi günü saat 15 de başlayacak olan 11 inci Balkan Oyunları, Başvekil Dr. Refik Saydamın yüksek himayeleri altında yapılacak ve oyunları Başvekil namına Beden Terbiyesi Genel Direktörü General Cemil Taner açacaktır.

Başvekil Hatayda

(Başı birincide)

ve heyecan içindedir. İskenderun'dan Antakya'ya kadar yol üzerinde civardaki kazalar ve köyler takdir yapılmış ve yüzlerce atlı ve yaya halk Başvekillerini heyecanla alkışlamışlardır.

Antakya, 2 (A.A.) — Geceyi vilâyet konağında geçiren Başvekilimiz Dr. Refik Saydam bu sabah dokuz buçukta vilâyete gelmiştir. Burada bir müddet vilâyet işleriyle meşgul olan sayın Başvekil, Hatay'ın iktisadi vaziyeti hakkında alâkadarlardan izahat almışlardır. Ticarîların dileklerini dinlemişlerdir. Toplantı iki saat sürmüştür.

Müteakiben otomobillerle on kilometre mesafedeki Defne şelâlesinde bir gezinti yapmışlardır.

Antakya, 2 (A.A.) — Başvekil Dr. Refik Saydam öğleden sonra saat 17 de müzeyi gezmişler ve bilâhara Halkevinde verilen gay ziyafetini şerefletirmişlerdir. —

Hint Liderleri Sivil İtaatsizliğe Hazırlanıyor

Bombay, 2 (A.A.) — Gandhi ile Hint birliği kongresinin diğer iera komitesi âzası arasında testi edilen mektuplara göre hâlen herhangî bir acele tedbire intizar edilmemektedir. Bir hareket nihayet sakınlmaz görülmüyor. İyi malûmat alan mahfiller, sivil itaatsizliğin evveliminde Gandhi ile birkaç lidere munhasır kalacağı ve bunun da şimdiki harp aleyhinde umumî yerlerde nutuk verilmesini meneden nizamata taallük edeceğini zannetmektedirler.

Yeni Erzincan Plânı Hazırlandı

Şimdiye Kadar Verilen İane Yekûnu 5.316.260 Lirayı Geçti

Ankara, 2 (Telefonla) — Erzincan valisi şehrimizdedir. Vekâletle temasta bulunan vali, yeni kurulacak Erzincan vilâyetinin yerini tesbit eden plânı vekâletin tasvibine arz etmiştir. Yeni yapılacak Erzincan şehrinin jeolojik tetkiki işi de bitmiştir.

Ankara, 2 — 30/9/1940 günü aksamına kadar şark vilâyetleri zelzele ianesi olarak Kızılay umumi merkezine yatırılan iane-nin yekûnu 5.316.260 lira 60 kuruş ile 8035 Fransız frangi ve 10 dolara balığ olmuştur.

İngiltereye Hava Taarruzu Sabaha Kadar Sürmüş

9 Alman Tayyaresi Düşürüldü

Londra, 2 (A.A.) — Hava nezareti ile anavatan emniyeti nezaretinin müşterek bir tebliğlerinde şöyle denilmektedir:

Dün gece düşman, İngilterenin bir çok aksamına karşı taarruzda bulunmuş ve bilhassa hücum ettiği nokta, Londra ile cenubi İngiltere olmuştur. Mersey nehri sahilinde bir şehire atılan yüksek infilaklı bombalar, bir takım binaları hasara uğratmıştır. Bombaların çıkarmış oldukları yangınlar, çabuk bastırılmıştır. Hasarat mühim değildir.

İngilterenin şimali garbisinde tecavüz uğrayan şehirlerden birinde bazı evlerle sanayi müesseseleri hasara uğramıştır.

Şehirlerden birinde çıkan yangınların sirayet dairisi çabuk tahdit edilmiş ve yangınlar söndürülmüştür.

Bu şehirlerde bir iki ölü ve birkaç yaralı vardır. Londra mimtakaşımı muhtelif noktalarına bombalar düşmüştür. Şimdiye kadar alınan raporlar, hasarat ve telefâtın ehemmiyetsiz olduğunu göstermektedir.

İngilterenin cenubi garbisinde bir çok yerlere bombalar atılmıştır. Essex'in bir kasabasında bazı evler yıkılmıştır. Yaralananlar da vardır. memleketin sair aksamındaki hasarat ve telefât ta pek o kadar yüksektir.

İngilterenin şimali garbisinde kâin dört şehre de düşman tayyareleri tarafından taarruz edilmiş ve neticede bazı kimseler telef olmuş, yaralanmış, binalar hasara uğramıştır.

İscoyanın garbinde kâin bir şehir üzerinde de düşman tayyareleri görülmüştür.

Londraya Devamlı Taarruzlar Yapıldı

Londra, 2 (A.A.) — Hava ve emniyet nezaretlerinin tebliği:

Bu sabah erken müferit düşman tayyareleri cenup doğu sahillerine muhtelif kısa taarruzlar yapmışlardır. Bu taarruzlar esasında İngilterenin ve Galais'nin cenubunda ve Essex Kontluğu müferit noktalarına birkaç bomba bırakılmıştır. Az hasar ve birkaç yaralı kaydedilmektedir.

Londra üzerine saat 9 da başlayan bütün gün devam eden bir sıra taarruzlar vukubulmuştur. Bütün düşman filoları avcılarımız tarafından yarılmış ve dağılmıştır. Londra bölgesine az miktarda düşman tayyaresi kabul edilmiştir.

Şimdiye kadar alınan raporlara göre dokuz düşman tayyaresi düşürülmüştür. Avcılarımızdan biri kayıptır.

Cezayirde İşsizlik ve Açlık Başladı

Tanger, 2 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

Cezayirden bildirildiğine göre, Fransız umumi valisi, işsizliğin önüne geçmek üzere bütün evlerin yeniden boyanmasını emretmiştir. Bu işlerde kullanılacak amelelerin yüzde 30 u terhis edilen askerler arasından seçilecektir.

Cezayirde işe meselesi gittikçe güçleşmektedir. Çünkü blokla sebebiyle ithalat durmuş ve işgal altında bulunmayan Fransaya yapılan ihracat miktarı Fransız makamları tarafından arttırılmıştır. İhtikâr ve kaçak mal ticareti de gittikçe artmaktadır. Umumi valî ağır bir emirname nesrederek zahire ve şaraptan maada yiyecek maddelerinin yeni bir nizam-namaye tâbi olacağını bildirmiştir.

Hitler İtalyadan Mısır Harekâtının Tacilini İstedi

Harp, Mısırdan Neticelenecek

Londra, 2 (A.A.) — İngiliz matbuatının dikkat nazarlarını üzerinde durulan mevzularda Mısırdaki vaziyetle, Moskova ve Roma'nın üç tarafı pakktan sonraki vaziyetleridir.

Mısır hakkında yazdığı başmakalede Times diyor ki:

Hitlerin Mısır'a karşı bir hareketi təcil için Mussoliniyi tazyik ettiği tahmin edilebilir. İngiltereye tevcih edilen muharebe netice alınmadığına nazaran faşist İtalyanın sırası gelmiş ve Hitlerin İtalyaya bir ihtar da bulunmuş olması muhtemeldir.

Sıva vahasına inen ve biri Mersa Matruh civarında sahile doğru giden bir nevi yolun diğeri de gölde Kahire ve İskenderiye giden bir yolun başında bulunan Carabub vahasına İngiliz hava kuvvetlerinin yaptığı son bir bombardıman enasında yapılan istikşaf Mersa Matruh müdahasını cemahtan vurmak üzere bu yolun kullanılması imkânı olduğunu ve mukavemet için de tedbirler alınmış olduğunu göstermektedir. Şarka doğru küçük müteharrik bir kuvvetle yapılacak böyle bir ileri hareketi teşebbüsünün hava kuvvetlerinin yardımına istinat edeceği muhakkaktır.

Düşman hava kuvvetleri müdahalesinin yalnız askeri hedeflere inhisar edeceğini beklememeldir. Çünkü İtalyanlar sivil ahalinin mânevîyatını kırarak harbin daha kolay kazanılacağı hakkında beslenen kanaat taarratıdır. Binaenaleyh son zamanlarda Mısır takviye kütalarının gönderilmiş bulunmasının esaslı bir ehemmiyeti vardır. Çünkü hali hazır harbinin en hayati neticelerinin ilk baharda Mısırdan istihsal edilmesi muhtemeldir.

Ribbentrop Moskovaya Gitmemiş

Moskova, 2 (A.A.) — Reuter Ajansı bildiriyor:

Ribbentropun Berlin'den Moskovaya geldiği hakkında haberler alınmış olmakla beraber Alman Nazirinin Moskovada olduğu hakkında Moskova resmi mahfillerinden hiçbir malûmat alınmamıştır.

Ribbentropun faaliyetine ve Sovyetler Birliğinin üç tarafı pakt karşısında muhtemel aksillâmlene dair olarak verilen haberlere gelince şurası kaydedilmektedir ki, hükümet gazetesi olan Pravda ve İzvestia, her ikisi de Molotofun 1 Ağustos nutkunda söylediği gibi, Sovyetler Birliğinin bugünkü harpte bitirileceğini ahiren bilhassa kayt ve işaret eylemişlerdir.

İngiliz Kıt'aları Takviye Ediliyor

Londra, 2 (A.A.) — Reuter Ajansının askeri muharriri yazıyor:

Orta doğuda General Wavel'in komandası altındaki cepheden gelen haberler tatmin edicidir. Generalin motörlü süvari ve birinci sınıf piyade kütaları itibarile esasen kuvvetli olan Mısır cephesi şimdi bir Avusturalya kıtasile takviye edilmiş bulunmaktadır.

Mısırın müdahafası pek ziyade takviye edilmiştir. Akdenizdeki İngiliz filosu ve bütün orta doğu cephesinde harekâtta bulunan hava kuvvetleri de son haftalar zarfında takviye edilmiş bulunmaktadır.

Leipzig Petrol Tasfiyehaneleri Yıkıldı

Londra, 2 (A.A.) — Reuter: İngiliz Hava Nezareti istihbarat bürosu salı gecesi Berlin min-takası hedeflerine İngiliz hava kuvvetlerinin tevcih ettiği hü-cumlar hakkında diyor ki:

«Ağır bombardıman tayyareleri, saat 22.30 dan sabahın ikisine kadar, yani üç buçuk saat Berlin üzerinde kalmışlardır. Sair bombardıman tayyareleri de, Almanya'da birbirinden çok uzak hedeflere karşı hareketlerde bulunmuşlardır. Dün aksam tebliğ edilen hücumu uğradıkları zikredilen hedeflerden maada Klingenberg ve West Pover elektrik santrallerine hücum edilmiştir. Escasen bundan evvel yapılan hü-cumlarda ciddi hasara uğratılmış olan West Pover santrali hava fişekleri atılmak suretile kolaylıkla teşhis edilerek bombardıman edilmiştir. Atılan bombalar neticesinde bir infilak olmuş ve bu müteakip muhtelif yangınlar çıkmıştır. Klingenberg santrali de şiddetle bobardıman edilmiştir.

Leipzig'in şarkında Hanovre ve Lenna petrol tasfiyehaneleri yakılmıştır. Lenna tasfiyehanesi birkaç hafta evvel ciddi hasara uğratılmıştır. Hedefin ortasında bulunan bir binada çok büyük bir yangın çıkmıştır. Hedeften uzaklaşmakta olan pilotlar 10 dakika yangını seyretmişlerdir.

Münakalat yolları ile Almanyanın sair aksamındaki benzin depoları ve istila limanları da taarruza uğramıştır.

Berlin Uçuşuk Saat Bombalandı

Leipzig Petrol Tasfiyehaneleri Yıkıldı

Londra, 2 (A.A.) — Reuter: İngiliz Hava Nezareti istihbarat bürosu salı gecesi Berlin min-takası hedeflerine İngiliz hava kuvvetlerinin tevcih ettiği hü-cumlar hakkında diyor ki:

«Ağır bombardıman tayyareleri, saat 22.30 dan sabahın ikisine kadar, yani üç buçuk saat Berlin üzerinde kalmışlardır. Sair bombardıman tayyareleri de, Almanya'da birbirinden çok uzak hedeflere karşı hareketlerde bulunmuşlardır. Dün aksam tebliğ edilen hücumu uğradıkları zikredilen hedeflerden maada Klingenberg ve West Pover elektrik santrallerine hücum edilmiştir. Escasen bundan evvel yapılan hü-cumlarda ciddi hasara uğratılmış olan West Pover santrali hava fişekleri atılmak suretile kolaylıkla teşhis edilerek bombardıman edilmiştir. Atılan bombalar neticesinde bir infilak olmuş ve bu müteakip muhtelif yangınlar çıkmıştır. Klingenberg santrali de şiddetle bobardıman edilmiştir.

Leipzig'in şarkında Hanovre ve Lenna petrol tasfiyehaneleri yakılmıştır. Lenna tasfiyehanesi birkaç hafta evvel ciddi hasara uğratılmıştır. Hedefin ortasında bulunan bir binada çok büyük bir yangın çıkmıştır. Hedeften uzaklaşmakta olan pilotlar 10 dakika yangını seyretmişlerdir.

Münakalat yolları ile Almanyanın sair aksamındaki benzin depoları ve istila limanları da taarruza uğramıştır.

Almanlar, Mühim Hasar Olmadığını Söylüyorlar

Berlin, 2 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor:

Dün gece birçok İngiliz tayyareleri yeniden Berlin varmağa teessbüs etmişlerse de hemen hemen hepsi tayyare dâfi toplamın şiddetli ateşi karşısında dönmeğe mecbur olmuşlardır. Barajı geçmeğe muvaffak olan birkaç tayyare Alman hükûmet merkezi civarına bombalar atmışlardır. Mühim hasar olmamıştır. Alarm iki saat kadar sürmüştür.

Öğrenildiğine göre pazartesi gecesi İngiliz tayyareleri Hanovre üzerinde uçarak infilâ kve yangın bombaları atmışlardır. Bombalar evler ve hastanelere düşmüştür. Siloah hastanesine iki büyük bomba düşmüşse de zayıf ve mühim hasar olduğu hakkında haber alınmamıştır. Aynı hastane civarında evler üzerine de bir bomba düşerek bu evleri hasara uğratmıştır. Birkaç kişi de ölmüştür.

İngiliz tayyarecileri şehir ve köy evleri üzerine her gece küçük yangın plâkaları atmağa devam etmektedirler.

Yakında Yerli Demirden Çivi Yapılacak

Piyasanın çivi ihtiyacını temin maksadile yeni kararlar alınmıştır. Bu arada Karabük'ün demir çubuk imali meselesi de halledilmiştir.

Demir çivi imali için lazım gelen çubukların 8 milimetre kalınlığında olması icap etmektedir. Halbuki Karabük 12 milimetre den aşağı çubuk ya: manukta ve çıkarıldığı çubuklar çivi imali için kullanılamamakta idi.

Bu nevi imalat için Karabük tesisatında değişiklik yapılmıştır. Bundan sonra Karabük 9 - 12 milimetre arasında demir çubuk yapabilecek ve çubuklar fabrikamızda inceltilecek çivi haline konulabilecektir. Karabük'ün bu nevi imalatı senelik kapasitesi 60 bin tondur.

Pek yakında yerli demirlerimizden çivi imali hususunda da istifade edilmiş olacak ve piyasanın ihtiyacı karşılanacaktır.

Manşta Fırtına Ve Sis

Londra, 2 (A.A.) — Bu aksam Pes de Calais'de oldukça şiddetli bir fırtına esmekte ve Manş denizi de oldukça dalgalı bulunmaktadır. Rüyat mahduttur. Sis Fransız sahillerini peçelenc'tedir.

Manşta Fırtına Ve Sis

Londra, 2 (A.A.) — Bu aksam Pes de Calais'de oldukça şiddetli bir fırtına esmekte ve Manş denizi de oldukça dalgalı bulunmaktadır. Rüyat mahduttur. Sis Fransız sahillerini peçelenc'tedir.

Londra, 2 (A.A.) — Bu aksam Pes de Calais'de oldukça şiddetli bir fırtına esmekte ve Manş denizi de oldukça dalgalı bulunmaktadır. Rüyat mahduttur. Sis Fransız sahillerini peçelenc'tedir.

Vişi Hükûmetine İtimatsızlık Artıyor

(Başı birincide)

etmiştir. Mücadeleye devam etmekte olan adama karşı sempati duyup bu hareketi takdir etmekle beraber köylü ve amele rahatça yaşayıp hayatlarını kazanmayı arzu etmektedir.

De Gaulle'in Sözleri Fransızları Birer Birer Teshir Ediyor

Diğer taraftan asker ve subayların nokta nazarı bütübütün başkadır. Bunlar radyoda De Gaulle'in sözlerini dinledikleri zaman bu sözler kalplerine kadar işlemektedir. Umumiyetle mevcut olan kanaat, De Gaulle hareketinin istikbalinin, Vişi makama-tının zorla kurduğu rejimin istikbalinden daha parlak olduğu merkezedir. Amele sınıfı, son senelerde elde etmiş olduğu menfaatlerin tehlikeye girmiş olmasından korkmaktadır. Vişi hükûmetinin işçilerin seslerini tamamen susturmak istediğinden korkuyorlar.

Bazı kimseler bir ihtilâl çıkacağını zannetmekte, sair bazı kimseler de Laval kabinesinin iskambil kâğıdından yapılan bir şatonun yıkıldığı gibi yıkılacağını tahmin etmektedirler.

Yine makale muharririnin intibahına göre, hezimetin doğmuş olduğu şaşkınlıktan sonra kendilerine gelen kimseler, eskisi kadar ümitsizlik içinde bulunmamaktadırlar. Fakat vaziyeti kuvvetle ıslah etmeğe de imkân olmadığı kanaatini edinmiş bulunmaktadırlar.

BORSA

	Kapanış
Sterlin	5.24
Dolar	132.20
İsviçre Fr.	29.6875
Drahmi	0.9975
Leva	1.6225
Peçeta	13.90
Pengö	26.5325
Ley	0.625
Dinar	3.175
Yen	31.1375
İsvç Kr.	31.005
ESHAM ve TAHVİLÂT	
Ergani	19.53
Sivas - Erzurum 3	20.22

RADYO

Bugünkü Program

7.30 Program, 7.35 Hafif müzik (Pl.), 8 Ajans haberleri, 8.10 Ev kadını - Yemek listesi, 8.30 Hafif müzik devamı (Pl.).
12.30 Program, 12.33 Muhtelif şarkılar, 12.50 Ajans haberleri, 13.05 Muhtelif, 13.20 Hafif şarkılar (Pl.).
18 Program, 18.03 Radyo caz orkestrası, 18.40 Muhtelif şarkılar, 19.15 Konuşma, 19.30 Ajans haberleri, 19.45 Fasıl heyeti, 20.15 Radyo gazetesi, 20.55 Müzik: Şan solo, 21 Müzik, 21.30 Konuşma, 21.45 Radyo orkestrası, 22.30 Ajans haberleri, 22.45 Cazban (Pl.) 23.30 Kapanış.

RAŞİT RIZA TİYATROSU
HALİDEE PİŞKİN BERABER
3 Birinciteşrin Perşembe aksamı
KADIKÖY ŞERİYYA'da

« T O K A »
Komedi 4 perde 1 Tablo
Yazan: Fikret Adil

Makinada Çalışacak

Makina işlerine elverişli 15 yaşından yukarı olmamak şartile iki erkek çocuğa ihtiyaç vardır. Taliplerin Yeni Postane karşısında Mimar Vedat Caddesi 26 numaraya müracaat.

Sahibi ve Negriyat Müdürü: Ahmet Emin YALMAN - Basıldığı yer: VATAN MATBAASI

ÇOCUKLARINIZA SAF GIDA YEDİRİNİZ HASAN ÖZLÜ UNLARI

Vitamin, Kalori, Kuvvet, Sıhhat
Piring, Yulaf, İrmik, Patates, Mısır, Türlü, Mercimek, Bezelya, Çavdar özlü unların çocukların neşvünemasına, diş çıkarmalarına, çabuk yürümelerine tesiri katidir. Hastalıkların önüne geçer.
Hasan özlü unlarının daima taze kalması için bu unlar rütubetli ve güneşli yerlerde bırakılmamalıdır. Üzerindeki tarihten itibaren bir sene geçen veya bozulan unlar Hasan deposu merkez ve şubelerinde değiştirilir ve taze parasız verilir.

İşçi Kız Aranıyor

Yeni Postane karşısında Mimar Vedat Caddesinde 26 numaraya müracaat.

BERLITZ Lisan Dersanesinde

Yeni
Fransızca - İngilizce - Almanca
Kurları Açılıyor
Haftada 3 Ders Ayda 4 Lira
Beyoğlu: 294 İstiklal caddesi.

Kayseri Tayyare Fabrikası Genel Direktörlüğünden:

Fabrika teknik kontrol servisine Metaloji işlerinde tecrübeli bir metalojist kimyager veya mühendis kimyager alınacaktır. 3656 sayılı devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair kanun hükümlerine göre 300 liraya kadar aylık ücret verilecektir. Taliplerin aşağıda yazılı vesikaları bir dilekçeye bağlanarak en geç 15 birinciteşrin 1940 salı günü aksamına kadar Kayseri tayyare fabrikası genel direktörlüğüne göndermeleri veya bu vesikle bizzat müracaat etmeleri ilân olunur. (6288) (9380)

- 1 — Diploma
- 2 — Geçmiş devlet hizmetine ait ve son memuriyetten aldığı maaş veya ücretini gösterir resmi vesikalara.
- 3 — Hâlen devlet hizmetinde müstahdem ise bu yerden ayrılmasında mahzur olmadığna dair resmi vesika
- 4 — Tasdikli nüfus cüzdanı sureti.
- 5 — Sıhhat raporu. «Bulunduğu mahalde varsa, askeri hastahane-den yoksa memleket hastahanesinden bu da yoksa en az iki tabip imzasile.»
- 6 — Polis hüsnihal kâğıdı.
- 7 — Askerlik vesikası sureti
- 8 — Fotoğraf 5 adet vesikalık.

İstanbul Belediyesi İlanları

Keşif bedeli	İlk teminatı	
9007.48	675.56	Eyüp - Rami şosesinin makadam göse olarak inşası.
845.16	64.00	Kadıköy 35 inci okul binasının tamiri.

Keşif bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı inşaat ve tamirat işleri ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur.

Keşif ve şartnâmele zabıt ve muamele müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 18/10/940 cuma günü saat 14 de Daimi Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat maktuz veya mektupları, ihale tarihinden sekiz gün evvel (Mektep tamiri için vilâyet Nafta ve diğer iş için Belediye Fen İşleri Müdürlüğüne) müracaatla alacakları fenni ehliyeti ve 940 yılına ait Ticaret odası vesikaları ile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümende bulunmaları. (9402)

MAZON Meyva Tuzu

MÜFERRİH ve MIDEVIDİR
İnkıbaz, Hazımsızlık, Mide Bulantı ve Bozukluğunda, Barsak Tembelliğinde, Mide Ekşilik ve Yanmalarında Emniyetle Kullanılabilir. Mide ve Barsakları Temizler, Alıştırır ve Yormaz. MAZON İsmine ve HOROS Markasına Dikkat.

XIinci Balkan Oyunları Biletleri

Aşağıda yazılı yerlerde bu günden itibaren 150, 100, 75, 50, 25 kuruşa satılmaktadır.
Şekerci Ali Mühiddin Hacı Bekir Bahçekapı - Kadıköy Merkez Ezanesi Kadıköy Altıyol ağzı
Yataklı Vagonlar Karaköy - Beyoğlu Beden Terbiyesi Bölgesi Sıraserviler - Taksim
Zeki Rıza Sporel Bahçekapı Fenerbahçe Stadyumu
Ege Spor Pazarı Perapalas karşısı

Yeni Kolej

İLK - ORTA - LİSE Taksimde Sıraservilerde 86
Müdürü: Esici Şişli Teralaki Direktörü M. Ali Haşmet Kırcı.
Hususiyetleri: YABANCI DİLLER ÖĞRETİMİNE EHEMMİYET vermek, talebesinin sıhhat ve inzibati ile yakından alâkadar olmaktadır.
TELEFON: 41159